

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI LABORATÓRIUMI ÉS MÓDSZERTANI FŐOSZTÁLY¹

Cím: 1097 Budapest Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1100, Fax: + 36 1 476 6401, e-mail: kozeglab@nnk.gov.hu

Szociális vízellátás jogszabályi előírásai, közegészségügyi feltételei

Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 5/2023 (I. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet)² 2. § 20. pont a) alpontja alapján az ivóvíz: *„minden, eredeti állapotában vagy kezelés utáni állapotban levő, ivásra, főzésre, ételkészítésre vagy egyéb háztartási célra szánt víz – mind köz-, mind magántulajdonban lévő létesítményekben –, függetlenül annak eredetétől és attól, hogy szolgáltatása elosztóhálózattól vagy tartálykocsiból történik-e, illetve hogy azt palackba vagy más zárt edényzetbe töltik-e, beleértve a forrásvizet is, ”.*

Az értelmező rendelkezés alapján megállapítható, hogy attól függetlenül, hogy a vízfelhasználás célja szempontjából szociális víznek nevezik a szolgáltatott vizet, ha azt ivásra, ételkészítésre vagy egyéb háztartási célra használják, abban az esetben az ivóvíz minőségére és ellenőrzésére vonatkozó valamennyi előírás maradéktalan betartása szükséges.

A Kormányrendelet 1. § (2) bekezdés d) pontja alapján felmenthető a rendelet hatálya alól az ivástól és ételkészítéstől eltérő céllal használt ivóvíz, amelynek minősége nem jelent sem közvetlen, sem közvetett káros hatást a vízhasználók egészségére, és felhasználását a fővárosi és vármegyei kormányhivatal vagy a népegészségügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal vagy annak jogelődje szociális vízellátásként vagy ivástól és ételkészítéstől eltérő egyéb háztartási használati célú vízellátásként engedélyezte.

Ez alapján van lehetőség az úgynevezett „szociális vízellátásra” olyan helyen, ahol nem áll rendelkezésre ivóvíz minőségű víz, azaz nem engedélyezhető az ivás és ételkészítés felhasználási mód, azonban a népegészségügyi szerv engedélyezheti az egyéb háztartási célú felhasználási módokat pl. fürdés, kézmosás, WC öblítés, takarítás, locsolás, mosás stb. Ilyen esetben az ivásra és ételkészítésre szükséges vízmennyiséget egyéb forrásból, pl. palackozott

¹ Hatósági szempontból a szakmai útmutató az NNK Közegészségügyi Főosztály által áttekintésre került.

² <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2300005.KOR&searchUrl=/gyorskereso?keyword%3D5/2023>

vagy ballonos víz, lajtoskocsi stb. kell biztosítani. A fogyasztói pontokon jól láthatóan jelezni szükséges, hogy a víz nem ivóvíz minőségű, így sem közvetlenül nem fogyasztható, sem ételkészítésre nem használható, így még tea és kávéfőzésre sem.

A szociális vízellátás biztosítására jellemzően magán vagy közösségi ellátást biztosító saját célú ivóvízművek szolgálnak. A saját célú ivóvízművek létesítésére, üzemeltetésére, higiénés követelményeire, vízbázisvédelmi feladataira a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Kormányrendelet (továbbiakban: 147/2010. Korm. rendelet) vonatkozik.

A 147/2010. Korm. rendelet 2. § 28. pontja alapján:

„28a. saját célú ivóvízmű: víztermelő létesítmény, a hozzá tartozó gépészet és a csatlakozó-, házi ivóvízhálózat, illetve a víztisztítási feladatokat ellátó vízilétesítmény, vagy víztisztító berendezés, amely a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény szerint nem minősül víziközműnek, és amely lehet:

- a) magán ivóvízellátást biztosító saját célú ivóvízmű: házi ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítmény, amely egy háztartás ingatlanon belüli legfeljebb 500 m³/év ivóvízigényét fedezi,*
- b) közösségi ivóvízellátást biztosító saját célú ivóvízmű: közösségi ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítmény, ideértve a vizet kereskedelmi, szolgáltatási, közszolgáltatási célból biztosító, vagy a helyi közösség ivóvíz igényét kiszolgáló vízilétesítményeket, illetve egyéb ivóvízigényt kiszolgáló vízilétesítményeket, ideértve a munkavégzéshez kapcsolódó tevékenységet végző létesítményeket, amelyek egyedi ellátást valósítanak meg egy vagy több ingatlanon,”*

A 147/2010. Korm. rendelet alapján a saját célú ivóvízmű, mint vízi létesítmény (kivéve a csatlakozó és házi ivóvízhálózatot) létesítése és üzemeltetése hatósági engedély köteles. A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Kormányrendelet alapján a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkört első fokon a települési önkormányzat jegyzője gyakorolja. A saját célú ivóvízmű üzemeltetését (a saját célú ivóvízmű fenntartása, védelme és ivóvízminőség vizsgálata) az engedélyező hatóság háromévente ellenőrzi, szakértőként bevonva a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát.

A magánellátást biztosító saját célú ivóvízműből (vagyis magánkútból) a közvetlen emberi fogyasztásra kerülő víz minőségét a Kormányrendelet 2. számú melléklet 4. részben felsorolt paraméterekre létesítéskor és azt követően háromévente szükséges vizsgáltatni, a víz

minőségének meg kell felelnie a Kormányrendelet 1. számú melléklete szerinti határértékeknek. Községi ellátást biztosító saját célú ivóvízmű vízminőségének ellenőrzésére a Kormányrendelet egésze vonatkozik, azaz teljes körű vízvizsgálat szükséges. A vízminőség hatósági felügyeletét az illetékes népegészségügyi szerv végzi.

A népegészségügyi szerv külön engedélye szükséges tehát a szociális vízellátásként vagy ivástól és ételkészítéstől eltérő egyéb háztartási használati célú vízellátásként történő víz használatához. Az engedély megadásának feltétele pedig az, hogy a víz minősége nem jelent sem közvetlen, sem közvetett káros hatást a vízhasználók egészségére és az engedélyben meg kell határozni azokat a feltételeket, amelyek elősegítik a használók egészségének védelmét a víz esetleges szennyeződéséből eredő káros hatásokkal szemben.

Közegészségügyi szempontból a kizárólag egyéb háztartási célra engedélyezett, úgynevezett szociális víznek is meg kell felelnie az ivóvízre vonatkozó mikrobiológiai követelményeknek, azaz nem tartalmazhat *E.coli* és *Enterococcus* fekális indikátor baktériumokat. Kémiai paramétereknek való nem megfelelés önmagában nem zárja ki, hogy szociális vízellátás esetén a víz engedélyezhető legyen, azonban ez esetben a vízminőség emberi egészségre gyakorolt hatását egyedileg szükséges értékelni.

A saját célú ivóvízművek vízminőségének értékeléséhez felhasználható az NNK által készített módszertani útmutató (*Módszertani útmutató saját célú ivóvízművek (magánkutak) vízminőségi értékeléséhez valamint közegészségügyi szempontú szakmai tanácsadáshoz.*

[https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/728/Mo%CC%81dszertani%20u%CC%81tmutat%CC%81_saja%CC%81t%20ce%CC%81lu%CC%81%20ivo%CC%81vi%CC%81zmu%CC%81Bvek%20\(maga%CC%81nkutak\)%20kocka%CC%81zata%CC%81ro%CC%81l.pdf](https://www.nnk.gov.hu/attachments/article/728/Mo%CC%81dszertani%20u%CC%81tmutat%CC%81_saja%CC%81t%20ce%CC%81lu%CC%81%20ivo%CC%81vi%CC%81zmu%CC%81Bvek%20(maga%CC%81nkutak)%20kocka%CC%81zata%CC%81ro%CC%81l.pdf)

Az esővízgyűjtés és felhasználás közegészségügyi kockázatairól az NNK által készített módszertani útmutató – *Csapadékvíz gyűjtésének és felhasználásának lehetőségei - Jogsabályi háttér, nemzetközi tapasztalatok, közegészségügyi kockázatok* – felhasználható.

<https://www.nnk.gov.hu/index.php/kozegezssegugyi-laboratoriumi-foosztaly/kornyezetegeszsegugyi-laboratoriumi-osztaly/vizhigienes-laboratorium/ivoviz/tudnivalok-a-magankutakrol>